

32004R0638

7.4.2004.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 102/1

UREDBA (EZ) br. 638/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 31. ožujka 2004.

o statistici Zajednice u vezi s robnom razmjrenom između država članica i o stavljanju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3330/91 izvan snage

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 285. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora (²),

budući da:

(1) Uredbom Vijeća (EEZ) br. 3330/91 od 7. studenoga 1991. o statistici robne razmjene između država članica (³) uveden je potpuno novi sustav prikupljanja podataka koji je pojednostavljen u dva navrata. S ciljem poboljšanja preglednosti tog sustava i njegovog pojednostavljenja u smislu shvaćanja, Uredbu (EEZ) br. 3330/91 treba zamijeniti ovom Uredbom.

(2) Taj sustav treba zadržati jer je još uvijek potrebna dovoljno detaljna razina statističkih informacija za politike Zajednice koje se tiču razvoja unutarnjeg tržišta i za poduzeća Zajednice radi analize njihovih posebnih tržišta. Prikupljeni podaci također trebaju biti brzo dostupni kako bi se analizirao razvoj Ekonomskog i monetarnog unije. Države članice trebaju imati mogućnost prikupljanja informacija koje udovoljavaju njihovim posebnim potrebama.

(3) Međutim, postoji potreba poboljšanja teksta pravila o stavljanju statistike robne razmjene između država

članica kako bi ih trgovачka društva, odgovorna za pružanje tih podataka, nacionalne službe za prikupljanje podataka i korisnici mogli lakše razumjeti.

(4) Sustav pragova treba zadržati, ali u pojednostavljenom obliku kako bi se osigurao odgovarajući odgovor na potrebe korisnika, smanjujući teret osiguranja odgovora za osobe odgovorne za pružanje statističkih informacija, naročito za mala i srednja poduzeća.

(5) Treba održavati usku vezu između sustava za prikupljanje statističkih informacija i fiskalnih formalnosti koje postoje u okviru robne razmjene između država članica. Ta veza naročito omogućava provjeru kvalitete prikupljenih informacija.

(6) Kvaliteta dobivenih statističkih informacija, njihove procjene pomoću zajedničkih pokazatelja i preglednosti na tom području predstavljaju važne ciljeve koji zahtijevaju uređenje na razini Zajednice.

(7) S obzirom da se cilj planiranog djelovanja, to jest stvaranja zajedničkog pravnog sustava za sustavno stvaranje statistike Zajednice u vezi s robnom razmjrenom između država članica, ne može u doстатnoj mjeri ostvariti na nacionalnoj razini i da se može bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere, sukladno načelu supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tome članku, ova Uredba ne prelazi potrebno za postizanje tog cilja.

(8) Uredba Vijeća (EZ) br. 322/97 od 17. veljače 1997. o statistici Zajednice (⁴) daje referentni okvir za ovu Uredbu. Međutim, izrazito detaljna razina informacija na području statistike robne razmjene zahtijeva posebna pravila s obzirom na tajnost.

(¹) SL C 32, 5.2.2004., str. 92.
 (²) Mišljenje Europskog parlamenta od 16. prosinca 2003. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 22. ožujka 2004.
 (³) SL L 316, 16.11.1991., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

(⁴) SL L 52, 22.2.1997., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003.

- (9) Važno je osigurati jedinstvenu primjenu ove Uredbe i, kako bi se to provelo, predvidjeti postupak Zajednice što će pomoći pri utvrđivanju provedbenih postupaka u okviru odgovarajućih vremenskih rokova i učiniti nužne tehničke prilagodbe.
- (10) Mjere nužne za provedbu ove Uredbe treba usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽¹⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuje zajednički okvir za sustavno stvaranje statistike Zajednice u vezi s robnom razmjenom između država članica.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „roba” znači sva pokretna imovina, uključujući električnu struju;
- (b) „posebna roba ili kretanja” znači roba ili kretanja koja po svojoj prirodi zahtijevaju posebne odredbe, a naročito industrijska postrojenja, plovila i zrakoplovi, morski proizvodi, roba isporučena na plovila i zrakoplove, sukcesivne pošiljke, vojna roba, roba na ili s offshore objekata, svemirske letjelice, dijelovi motornih vozila i zrakoplova i otpadni proizvodi;
- (c) „nacionalna tijela” znači nacionalni instituti za statistiku i druga tijela odgovorna u svakoj državi članici za stvaranje statistike Zajednice u vezi s robnom razmjenom između država članica;
- (d) „roba Zajednice” znači:

- i. roba u cijelosti dobivena na carinskom području Zajednice, bez dodavanja robe iz trećih zemalja ili područja koji nisu dio carinskog područja Zajednice;
- ii. roba iz trećih zemalja ili područja koji nisu dio carinskog područja Zajednice, a koja je puštena u slobodni promet u državi članici;

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

iii. roba dobivena na carinskom području Zajednice bilo od robe na koju se isključivo odnosi točka ii. ili od robe na koju se odnose točke i.i. ii.;

(e) „država članica otpreme” znači država članica kako je određena svojim statističkim područjem iz kojeg se roba otprema na odredište u drugu državu članicu;

(f) „država članica dostave” znači država članica kako je određena svojim statističkim područjem u koje roba dostavlja iz druge države članice;

(g) „roba u jednostavnom prometu između država članica” znači roba Zajednice otpremljena iz jedne države članice u drugu, koja na putu do države članice odredišta putuje izravno kroz drugu državu članicu ili se zaustavlja zbog povezanih jedino s prijevozom robe.

Članak 3.

Područje primjene

1. Statistikom robne razmjene između država članica obuhvaćene su otpreme i dostave robe.
2. Otpreme obuhvaćaju sljedeću robu koja napušta državu članicu otpreme radi dolaska na odredište u drugoj državi članici:
  - (a) roba Zajednice, izuzev robe koja je u jednostavnom prometu između država članica;
  - (b) roba u državi članici otpreme stavljeni u carinski postupak unutarnje proizvodnje ili u postupak preradbe pod carinom.
3. Dostave obuhvaćaju sljedeću robu koja ulazi u državu članicu dostave, a koja je prvobitno otpremljena iz druge države članice:
  - (a) roba Zajednice, izuzev robe koja je u jednostavnom prometu između država članica;
  - (b) roba prethodno stavljeni, u državi članici otpreme, u carinski postupak unutarnje proizvodnje ili postupak prerade pod carinom i koja se zadržava u carinskom postupku unutarnje proizvodnje ili prerade pod carinom ili se pušta u slobodni promet u državi članici dostave.
4. Različita ili posebna pravila koja se utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2. mogu se primjenjivati na posebnu robu ili kretanja.

5. Neka roba, za koju se popis sastavlja u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2. izuzima se iz statistike iz metodoloških razloga.

Članak 4.

Statističko područje

1. Statističko područje država članica odgovara njihovom carinskom području kako je određeno u članku 3. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92⁽¹⁾ od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice.

2. Odstupajući od odredaba stavka 1., statističko područje Njemačke uključuje Heligoland.

Članak 5.

Izvori podataka

1. Poseban sustav prikupljanja podataka, dalje u tekstu sustav „Intrastat”, primjenjuje se za pružanje statističkih informacija o otpremama i dostavi robe Zajednice koja ne podliježe jedinstvenoj carinskoj deklaraciji u carinske ili fiskalne svrhe.

2. Statističke informacije o otpremama i dostavama druge robe nacionalnim tijelima dostavljaju izravno carinska tijela najmanje jednom mjesečno.

3. Za posebnu robu ili kretanja mogu se koristiti izvori informacija osim sustava Intrastat ili carinskih deklaracija.

4. Svaka država članica organizira način na koji osobe odgovorne za pružanje informacija dostavljaju Intrastat podatke. S ciljem olakšavanja zadatka tim osobama, Komisija (Eurostat) i države članice promiču uvjete povećane uporabe automatske obrade podataka i elektroničkog prijenosa podataka.

Članak 6.

Izvještajno razdoblje

1. Izvještajno razdoblje za informacije koje se dostavljaju u skladu s člankom 5. je kalendarski mjesec otpreme ili dostave robe.

2. Izvještajno razdoblje može se prilagoditi kako bi se uzela u obzir povezanost s porezom na dodanu vrijednost (PDV) i

carinskim obvezama, sukladno odredbama usvojenima u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Članak 7.

Osobe odgovorne za pružanje informacija

1. Osobe odgovorne za pružanje informacija za sustav Intrastat su:

- (a) fizička ili pravna osoba registrirana kao obveznik plaćanja PDV-a u državi članici otpreme koja:
  - i. je zaključila ugovor, uz izuzetak ugovora o prijevozu, što je dovelo do otpreme robe, ili, u nedostatku toga;
  - ii. otprema ili osigurava otpremu, ili, u nedostatku toga;
  - iii. posjeduje robu koja je predmet otpreme;
- (b) fizička ili pravna osoba registrirana kao obveznik plaćanja PDV-a u državi članici dostave koja:
  - i. je zaključila ugovor, uz izuzetak ugovora o prijevozu, što je dovelo do isporuke robe ili, u nedostatku toga;
  - ii. preuzima isporuku ili osigurava isporuku robe ili, u nedostatku toga;
  - iii. posjeduje robu koja je predmet isporuke.

2. Osobe odgovorne za pružanje informacija mogu prenijeti taj zadatak trećoj osobi, ali takvo prenošenje ni na koji način ne umanjuje odgovornost dotične osobe.

3. Propustom da ispunji svoje obveze prema ovoj Uredbi, osoba odgovorna za pružanje informacija podliježe plaćanju novčane kazne koju utvrđuju države članice.

Članak 8.

Registri

1. Nacionalna tijela osnivaju i vode registar gospodarskih subjekata unutar Zajednice koji sadrži najmanje pošiljatelje, prilikom otpreme, te primatelje, prilikom dostave.

2. Kako bi se utvrdile osobe odgovorne za pružanje informacija iz članka 7. i provjerile dostavljene informacije, nadležna porezna uprava u svakoj državi članici dostavlja nacionalnom tijelu:

- (a) najmanje jednom mjesečno, popise fizičkih ili pravnih osoba koje su prijavile da su tijekom dotičnog razdoblja isporučile robu u druge države članice ili prihvatile robu iz drugih država članica. Popisi pokazuju ukupne vrijednosti robe koju je svaka fizička ili pravna osoba prijavila u porezne svrhe;

⁽¹⁾ SL L 302, 19.10.1992., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 2700/2000 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 12.12.2000., str. 17.).

- (b) na svoju vlastitu inicijativu ili na zahtjev nacionalnog tijela, sve informacije dostavljene u fiskalne svrhe koje bi mogle poboljšati kvalitet statistike.

Postupci priopćavanja informacija utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Nacionalno tijelo s tim informacijama postupa u skladu s pravilima koja na njih primjenjuje porezna uprava.

3. Porezna uprava skreće pozornost trgovcima registriranima kao obveznicima plaćanja PDV-a na obveze koje mogu snositi kao osobe odgovorne za pružanje informacija koje se zahtijevaju Intrastatom.

2. Države članice mogu također prikupljati dodatne informacije, na primjer, o:

- (a) identifikaciji robe, na detaljnijoj razini od kombinirane nomenklature;
- (b) državi podrijetla, prilikom prispijeća;
- (c) regiji podrijetla, prilikom otpreme, i regiji odredišta, prilikom prispijeća;
- (d) paritetu isporuke;
- (e) načinu prijevoza;
- (f) statističkom postupku.

Članak 9.

Informacije koje prikuplja Intrastat

1. Nacionalna tijela prikupljaju informacije o:

- (a) identifikacijskom broju dodijeljenom osobi odgovornoj za pružanje informacija u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (c) Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklajivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza⁽¹⁾, u verziji iz članka 28.h;
- (b) izvještajnom razdoblju;
- (c) toku (prispjeću, dostavi);
- (d) robi, identificiranoj osmeroznamenkastom oznakom iz kombinirane nomenklature prema definiciji iz Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi⁽²⁾;
- (e) državi članici partneru;
- (f) vrijednosti robe;
- (g) količini robe;
- (h) vrsti posla.

Definicije statističkih podataka iz točaka (e) do (h) navedene su u Prilogu. Prema potrebi, postupci prikupljanja ovih informacija, naročito oznaka koje će se koristiti, utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Definicije statističkih podataka iz točaka (b) do (f) navedene su u Prilogu. Prema potrebi, postupci prikupljanja ovih informacija, naročito oznaka koje će se koristiti, utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Članak 10.

Pojednostavljenje unutar sustava Intrastat

1. Kako bi se zadovoljile potrebe korisnika za statističkim informacijama bez nametanja prekomjernih opterećenja gospodarskim subjektima, države članice svake godine utvrđuju pragove iskazane u godišnjim vrijednostima trgovine unutar Zajednice ispod kojih se osobe oslobađaju pružanja svih Intrastat informacija ili mogu pružiti pojednostavljene informacije.

2. Pragove utvrđuje svaka država članica, zasebno za prispijeća i dostavu.

3. Prilikom definiranja pragova ispod kojih se osobe oslobađaju pružanja nekih Intrastat informacija, države članice osiguravaju da informacije iz članka 9. stavka 1. prvog podstavka, točaka (a) do (f), koje su osobe odgovorne za pružanje informacija stavile na raspolaganje, budu takve da je njima obuhvaćeno najmanje 97 % od dotične ukupne trgovine države članice iskazane u vrijednosti.

4. Države članice mogu definirati druge pragove ispod kojih osobe mogu imati koristi od sljedećeg pojednostavnjenja:

- (a) oslobođanje od pružanja informacija o količini robe;

⁽¹⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/15/EZ (SL L 52, 21.2.2004., str. 61.).

⁽²⁾ SL L 256, 7.9.1987., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 2344/2003 (SL L 346, 31.12.2003., str. 38.).

- (b) oslobađanje od pribavljanja informacija o vrsti posla;
- (c) mogućnost izvješćivanja najviše 10 detaljnih odgovarajućih podbrojeva kombinirane nomenklature koji se najčešće koriste u smislu vrijednosti te preraspodjeli drugih proizvoda u skladu s pravilima utvrđenima sukladno postupku iz članka 14. stavka 2.

Svaka država članica koja primjenjuje ove pragove osigurava da trgovina tih osoba iznosi najviše 6 % od njene ukupne trgovine.

5. Države članice mogu, pod određenim uvjetima, koji zadovoljavaju zahtjeve kvalitete i koji se utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2., pojednostaviti informacije koje je potrebno pribaviti za male pojedinačne poslove.

6. Informacije o pragovima koje primjenjuju države članice, dostavljaju se Komisiji (Eurostatu) najkasnije 31. listopada za godinu koja prethodi godini na koju se odnose.

Članak 11.

Statistička povjerljivost

Ako osobe koje su pružile informacije to zatraže, nacionalna tijela donose odluku o tome hoće li se statistički rezultati koji omogućuju neizravno utvrđivanje navedenog/navedenih dobavljača širiti, ili će se dopuniti tako da njihovo širenje ne dovede u pitanje statističku povjerljivost.

Članak 12.

Prosljeđivanje podataka Komisiji

1. Države članice proslijeduju Komisiji (Eurostatu) mjesечne rezultate njihovih statistika robne razmjene između država članica najkasnije:

- (a) 40 kalendarskih dana nakon isteka izvještajnog mjeseca za prikupljene podatke što će se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.;
- (b) 70 kalendarskih dana nakon isteka izvještajnog mjeseca u slučaju detaljnih rezultata uključujući informacije iz članka 9. stavka 1. prvog podstavka, točaka (b) do (h).

Statistički podaci za vrijednost robe uključuju samo statističku vrijednost, kako je određeno u Prilogu.

Države članice proslijeduju Komisiji (Eurostatu) podatke povjerljive prirode.

2. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) mjesечne rezultate koji obuhvaćaju njihovu ukupnu robnu razmjenu, ako je potrebno, u obliku procjene.

- 3. Države članice proslijeduju podatke Komisiji (Eurostatu) u elektroničkom obliku, u skladu sa standardom o međusobnoj razmjeni. Praktični postupci prijenosa podataka utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Članak 13.

Kvaliteta

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale kvalitetu proslijedenih podataka u skladu s važećim pokazateljima i standardima kvalitete.

2. Države članice podnose Komisiji (Eurostatu) godišnje izvješće o kvaliteti proslijedenih podataka.

3. Pokazatelji i standardi koji omogućuju procjenu kvalitete podataka, struktura izvješća o kvaliteti koja podnose države članice i sve mjere nužne za procjenu i poboljšanje kvalitete podataka utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 14. stavka 2.

Članak 14.

Postupak Odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za statistiku o robnoj razmjeni između država članica.

2. U slučaju upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

Razdoblje predviđeno u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ je tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj poslovnik.

Članak 15.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EEZ) br. 3330/91 ovime se stavlja izvan snage.

2. Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage tumače se kao upućivanje na ovu Uredbu.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2005.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 31. ožujka 2004.

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
D. ROCHE

PRILOG

DEFINICIJE STATISTIČKIH PODATAKA**1. Država članica partner**

- (a) Država članica partner je država članica pošiljke, prilikom dostave. To znači prepostavljenu državu članicu otpreme u slučajevima kada roba dolazi izravno iz druge države članice. Ako je roba, prije nego dospije u državu članicu dostave, stupila na područje jedne ili više država članica tijekom provoza, te je u tim državama bila podvrgnuta zaustavljanjima ili pravnim radnjama što nije svojstveno njenom prijevozu (npr. promjena vlasništva), država članica pošiljke uzima se kao posljednja država članica gdje je došlo do takvih zaustavljanja ili radnji.
- (b) Država članica partner je država članica odredišta, prilikom otpreme. To znači posljednju državu članicu za koju se zna, u trenutku otpreme, da će u nju roba biti otpremljena.

2. Količina robe

Količina robe može se iskazati na dva načina:

- (a) u neto masi, što označava stvarnu masu robe, isključujući svako pakiranje (ambalažu);
- (b) u dodatnim jedinicama, što označava moguće jedinice za mjerjenje količine osim neto mase čiji su detalji navedeni u godišnjem propisu Komisije kojim se ažurira kombinirana nomenklatura.

3. Vrijednost robe

Vrijednost robe može se iskazati na dva načina:

- (a) u oporezivom iznosu, koji predstavlja vrijednost koju treba odrediti u svrhu oporezivanja u skladu s Direktivom 77/388/EEZ;
- (b) u statističkoj vrijednosti, što predstavlja vrijednost obračunatu na nacionalnim granicama države članice. Ta vrijednost uključuje samo sporedne troškove (vozarinu, osiguranje) nastale, u slučaju otpreme, na dijelu putovanja unutar područja države članice otpreme, a u slučaju dostave, na dijelu putovanja izvan područja države članice dostave. Ta se vrijednost smatra kao fob vrijednost (franko brod) kad se radi o otpremama, te CIF vrijednost (cijena s osiguranjem i vozarinom) kad se radi o dostava.

4. Vrsta posla

Vrsta posla označava razne značajke (kupnju/prodaju, posao na temelju ugovora itd.) koje se smatraju korisnima prilikom razlikovanja poslova.

5. Zemlja podrijetla

- (a) Zemlja podrijetla, samo prilikom prispjeća, znači zemlja iz koje roba potječe.
- (b) Roba koja je u cijelosti dobivena ili proizvedena u nekoj zemlji potječe iz te zemlje.
- (c) Smatra se da roba čija je proizvodnja obuhvaćala više od jedne zemlje, potječe iz zemlje gdje je bila podvragnuta svojoj posljednjoj, značajnoj, ekonomski opravданoj preradi ili obradi u trgovačkom društvu opremljenom u tu svrhu, što je dovelo do izrade novog proizvoda ili predstavljalo važnu fazu izrade.

6. Regija podrijetla ili odredišta

- (a) Regija podrijetla, prilikom otpreme, znači regija države članice otpreme gdje je roba proizvedena ili postavljena, sastavljena, obrađena, popravljana ili održavana; u nedostatku toga, regija podrijetla je regija iz koje je roba otpremljena, ili u nedostatku toga, regija gdje se odvijao trgovinski postupak.
- (b) Regija odredišta, prilikom dostave, znači regija države članice dostave gdje će se roba koristiti ili postaviti, sastaviti, obraditi, popraviti ili održavati; u nedostatku toga, regija odredišta je regija u koju će se roba otpremiti, ili u nedostatku toga, regija gdje će se odvijati trgovinski postupak.

7. Paritet isporuke

Paritet isporuke znače one odredbe iz kupoprodajnog ugovora kojima se utvrđuju obveze prodavatelja, odnosno kupca, u skladu s Incoterms Međunarodne trgovinske komore (CIF, fob itd.).

8. Način prijevoza

Način prijevoza utvrđuje se aktivnim prijevoznim sredstvima za koje se pretpostavlja da će roba njima napustiti statističko područje države članice otpremi, prilikom otpreme, te aktivnim prijevoznim sredstvima za koje se pretpostavlja da će roba njima ući na statističko područje države članice dostave, prilikom dostave.

9. Statistički postupak

Statistički postupak označava različite značajke koje se smatraju korisnima prilikom razlikovanja različitih vrsta dostava/otprema u statističke svrhe.
